

Protocol Leerlingenzorg

(voor pedagogische en didactische ondersteuning)

Basisschool

TUIN 17

1. Voorwoord

Onze kernkwaliteiten (toekomstgericht onderwijs, persoonlijke ontwikkeling, een prettige leef- en leeromgeving, de relatie en communicatie en maatschappelijke betrokkenheid) bepalen waar wij goed in zijn en maken ons tot wat wij zijn. Deze kernkwaliteiten staan aan de basis van de competenties en vaardigheden waarover wij beschikken. Onze uitdaging is om ieder leerling te inspireren, te stimuleren en te begeleiden in zijn ontwikkeling tot een gelukkige, kritische en zelfstandige (wereld-)burger. Dit doen wij vanuit gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid en respect naar elkaar.

Om dit te realiseren vinden wij het belangrijk dat er op onze school een heldere zorgstructuur is voor zowel de pedagogische- als de didactische ondersteuning. Iedereen moet zich gesteund voelen, mag fouten maken en neemt zijn/haar verantwoordelijkheid waardoor er vertrouwen is. Deze manier van werken zal ons motto kracht bijzetten.

Ik zie mezelf.
Ik zie jou.
Ik zoek je op.
We doen het samen.

Op Tuin 17 gaan we niet uit van onderwijsbeperkingen, maar van onderwijsbehoeften: wat het kind op een bepaald gebied kan leren met ondersteuning van anderen in een afgesproken periode. Onderwijsbehoeften zijn te beschouwen als kind specifieke onderwijsdoelen. Ze zeggen behalve over wat een kind kan leren, ook iets over de aard van de hulp en de ondersteuning die een kind nodig heeft.

We kunnen onderwijsbehoeften verdelen in instructie- en ondersteuningsbehoeften:

- Instructiebehoeften behoren bij het *didactisch* domein; het leren van de vakinhouden en leerstrategieën
- Ondersteuningsbehoeften horen bij het *pedagogisch* domein: leren van gedrag, sociaal emotionele ontwikkeling en welbevinden.

Er zijn kinderen die behoefte hebben aan extra en/of andere begeleiding vergeleken met de meeste kinderen in de groep. Wij noemen dit specifieke onderwijsbehoeften.

2. Inhoud

1. Voorwoord.....	2
2. Inhoud	3
3. Inleiding	4
4. Stappenplan zorgstructuur (leerlingenzorg, pedagogische en didactische ondersteuning).....	6
Bijlage 1: Schematische weergaven stappenplan/ondersteuningsniveau 's	10
Bijlage 2: Stroomschema Leerlingenzorg	11

3. Inleiding

Het onderwijs is steeds in beweging en is de laatste jaren sterk veranderd. Het frontaal/klassikale systeem komt steeds minder voor en heeft plaats gemaakt voor adaptief onderwijs. Deze onderwijsveranderingen worden beïnvloed door andere partijen zoals; de overheid, gemeenten, samenwerkingsverbanden, inspectie, ouders en diverse organisaties.

Een voorbeeld hiervan is dat bij 'Passend onderwijs' de overheid en de gemeente een belangrijke rol speelt. De overheid bepaalt grotendeels de beleidslijnen voor de verandering van de onderwijspraktijk. Zij heeft als uitgangspunt dat onderwijsorganisaties alle leerlingen en hun ouders een passend aanbod kunnen geven als zij zich aanmelden, er mogen geen leerlingen tussen wal en schip belanden.

De gemeente wil dat de leerling zo thuis nabij mogelijk en passend bij de leerling en het gezin geholpen wordt. Dit heeft grote invloed op de dagelijkse onderwijspraktijk. Meer leerlingen met een beperking komen op een reguliere school waarbij aan de onderwijsbehoefte van de leerling tegemoet gekomen moet worden.

Scholen vangen steeds meer zorgleerlingen op. Door de veranderingen moeten we een zo efficiënt en effectief mogelijke leerlingen zorgstructuur realiseren. De zorgstructuur is duidelijk en hanteerbaar voor zowel pedagogisch- als didactische ondersteuning. De directeur wordt goed op de hoogte gehouden van de acties en ontwikkelingen. Het leerling administratie- en volgsysteem 'ParnasSys' wordt gebruikt om de zorg die een leerling nodig heeft beter af te kunnen stemmen en om afspraken vast te leggen.

Het 'Protocol Leerlingenzorg voor pedagogische en didactische ondersteuning', bevat een algemeen stappenplan zorgstructuur. We hebben gebruik gemaakt van Pameijer, N (2018). *Handelingsgericht werken, samenwerken aan schoolsucces*. Den Haag/Leuven: ACCO en Gemeente Overbetuwe/Lingewaard, PassendWijs (jan.2020), *integrale ondersteuningsstructuur 4-13 jaar*.

Om preventief, proactief, handelingsgericht en oplossingsgericht te kunnen handelen, maken we gebruik van de volgende middelen;

- Registratie en evaluatie in ParnasSys
- HGW-plannen
- Groepsoverdracht
- Een rondetafelgesprek (ondersteuningsstructuur op school en thuis)

Stappen bij aanname van een zorgleerling, waarbij direct hulp vanaf niveau 3 of 4 nodig is.	<ul style="list-style-type: none">- De gegevens die er tot dan toe zijn, worden met de ouders besproken in aanwezigheid van de directeur en ib-er.- Om een compleet beeld te krijgen verzamelt de ib-er informatie. Dit kan zijn bij de vorige school of kinderopvang van de leerling of met toestemming van de ouders bij externe deskundigen die betrokken zijn bij de leerling en het gezin.- Er wordt, als daar aanleiding toe is, een afspraak gemaakt om de leerling op bepaalde vaardigheden te toetsen om te kijken in welke groep de leerling het beste geplaatst kan worden.- Bij een oudere leerling gaat de ib-er in gesprek met de leerling.- Bij leerlingen met een arrangement maken we dit schoolbreed bespreekbaar en nemen met het team een beslissing voor de aanname.- De directeur besluit op grond van alle informatie of we de leerling een passende plek kunnen bieden.
--	--

4. Stappenplan zorgstructuur (leerlingenzorg, pedagogische en didactische ondersteuning)

Stappenplan zorgstructuur (leerlingenzorg, pedagogische en didactische ondersteuning)					
Stappen		Betrokkenen			
		lk	lb-er	directeur	Overige
Basisondersteuning niveau 1: SIGNALERING* in de groep/school					
Stap 1: Niveau 1	<p>Basisondersteuning in de groep/school o.l.v. leerkracht (HGW). <i>Binnen de groep zorgt de leerkracht voor zorg op maat. De leerkracht zorgt ervoor dat de leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, middels toegesneden pedagogische en/of didactische aanpak.</i></p> <p>De leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanteert het IGDI-instructiemodel met 3 instructieniveaus. • Observeert, signaleert, benoemt onderwijs-/ontwikkelbehoeften. • Stelt groepsplan/onderwijsplan op, clustert leerlingen in het groepsplan, voert uit, evalueert (HGW-plannen). • Hanteert de HGW-cyclus = waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren. • Raadpleegt andere collega's. • Is op de hoogte van bijzonderheden betreffende het individuele leerling, middels het bestuderen van het persoonlijk dossier (op papier en in ParnasSys) en de aantekeningen over deze leerling op groepsniveau (o.a. in het verslag van de HGW's en groepsoverdracht). • Zet zo nodig jeugdhulp in. <p>* Ook ouder(s) kunnen een signalerende functie hebben.</p>	x			Ouder(s)/ verzorger(s) Gemeente
Basisondersteuning niveau 2: BEWUSTMAKING in de groep/school		lk	lb-er	directeur	Overige
Stap 2: Niveau 2	<p>Basisondersteuning in de groep/school met afstemming op specifieke onderwijsbehoeften (HGW) i.s.m. intern begeleider. <i>Ondanks de zorg op maat binnen de groep valt een leerling op, qua gedrag of qua leerprestaties. De leerkracht onderneemt actie. Er wordt i.s.m. intern begeleider gekeken welke verdere afstemming er nodig (en mogelijk) is m.b.t. de specifieke onderwijsbehoeften.</i></p> <p>De leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overlegt met de IB-er (leerlingbespreking). Het doel: Preventief signaleren, onderwijsbehoeften verder in kaart brengen/scherp formuleren. Ondersteuning in de vorm van observeren, co-teaching (door bijv. interne specialist), 	x	x		Ouder(s)/ verzorger(s) Interne specialist Externe hulpverleners Gemeente

	<p>(tijdelijk) begeleiden van leerling(en) en toetsen. Gekeken wordt naar bijv. de klassenorganisatie aanpassen om extra instructie te geven, de leertijd te verlengen en/of effectieve ondersteuning te geven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt in ParnasSys een logboek aan bij structureel extra aandacht. Indien het om een vakgebied gaat waarvoor we een HGW maken wordt het op het groepsoverzicht genoteerd. • Brengt de ouders op de hoogte. • Raadpleegt zo nodig jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en andere jeugdhulppartners, waaronder integrale vroeghulp. • Zet zo nodig jeugdhulp in. 				
Basisondersteuning niveau 3: ZORGEN BLIJVEN BESTAAN in de groep/school		lk	ib-er	directeur	Overige
Stap 3: Niveau 3	<p>(Extra) ondersteuning in de groep/school. Als bovenstaande acties niet tot het gewenste resultaat leiden, wordt er gekeken welke extra ondersteuning nodig (en mogelijk) is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg IB-er. Het zorgteam bespreekt wat de volgende stap is om onderwijsbehoeften te verhelderen, te reflecteren op eigen gedrag, ervaringen uit wisselen en aanpak afstemmen. Dit kan zijn; <ul style="list-style-type: none"> - Intervisie in een groep of met het team, bijv. bij gecompliceerd probleem of een gedragsprobleem. De leerkracht vult eventueel een daartoe bestemde formulier in. Dit formulier wordt voor de vergadering uitgedeeld en daarna vernietigd. Bij voorkeur is de ib-er en/of directeur aanwezig bij de bespreking. - Raadplegen ondersteuner PassendWijs, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts en andere jeugdhulppartners. - Externen zoals dyslexiebehandelaar, psychomotorische therapie, etc. • Ouders worden door de groepsleerkracht van te voren, mondeling en eventueel schriftelijk op de hoogte gebracht van de actie die wordt ondernomen. De uitslag van de toetsing en/of het resultaat, wordt met de ouders mondeling en/of schriftelijk gedeeld. • Er wordt een handelingsplan opgesteld of vult het logboek aan in ParnasSys, met belemmerende en de stimulerende factoren. In het HGW wordt hiernaar verwezen. • De directeur wordt op de hoogte gebracht. • Zo nodig Jeugdhulp inzetten. 	x	x	x	Ouder(s)/verzorger(s) Samenwerkingsverband PassendWijs (SWV) Externe hulpverleners Gemeente
Extra ondersteuning niveau 4: GEEN VERBETERING MERKBAAR in de groep/school		lk	ib-er	directeur	Overige
Stap 4: Niveau 4	<p>Extra ondersteuning in de groep/school (OPP). Voortgang niveau 3 met arrangement. Er komt schoolnabije (preventieve) ondersteuning (school/bestuur) voor leerling en leerkracht met advisering door ondersteuner PassendWijs/orthopedagoog.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raadpleging jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, jeugdconsulent, andere jeugdhulp. • Het in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften. Leerkracht zet in ParnasSys de belemmerende en de stimulerende 	x	x	x	Ouder(s)/verzorger(s) Bestuur Samenwerkingsverband

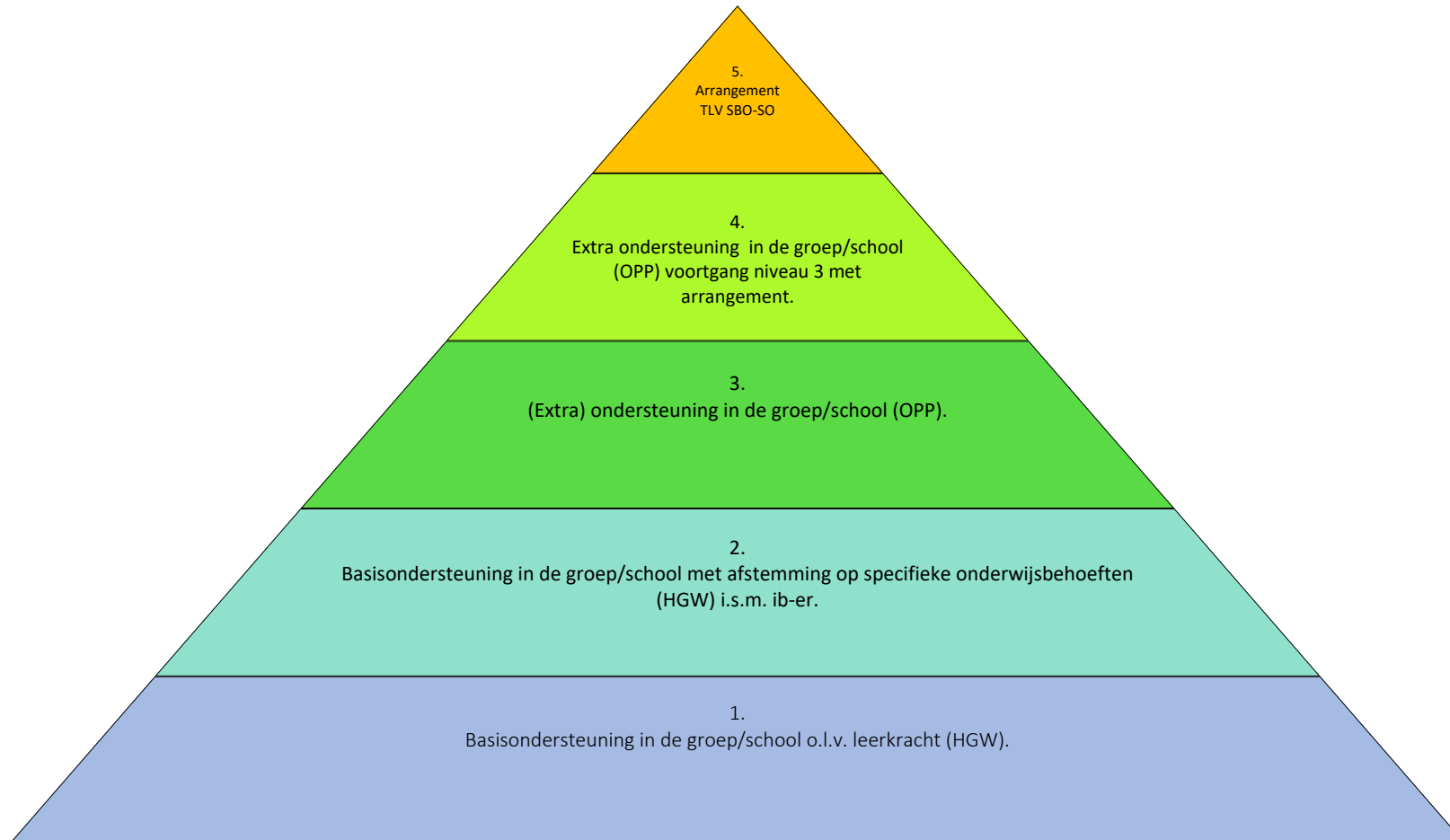
	<p>factoren (onderdeel OPP). In het HGW wordt hier na verwezen. Ondersteuners en leerkracht stellen een OPP op.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Externe ondersteuner is verantwoordelijk voor de uitvoering. • Crisis en/of thuiszitten voorkomen. • Onderwijsarrangementen inrichten. • Zo nodig jeugdhulp inzetten. Via de ronde tafel, het rondetafelgesprek. <p>Doorgaande lijn van voorschool naar onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van ronde tafel met professionals, raadplegen van orthopedagoog van het samenwerkingsverband wanneer er sprake is van het zoeken naar passend onderwijs. 				PassendWijs (SWV) Externe hulpverleners Gemeente
Extra ondersteuning niveau 5: PROCEDURE STARTEN buiten de groep		Ik	Ib-er	directeur	Overige
Stap 5: Niveau 5	<p>Extra ondersteuning met externe expertise, arrangement, ambulante begeleiding (OPP) buiten de groep/school. <i>Ib-er en/of directeur neemt de procedure over. De leerling heeft een ontwikkelingsperspectief (OPP) op één of meerdere vakgebieden, of op het gebied van gedrag (eventueel Basisonderwijs → Basisonderwijs).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Extra ondersteuning: arrangement en expertise ondersteuners PassendWijs. • Zo nodig jeugdhulp. • Voorbereiden van aanvraag van toelaatbaarheidsverklaring (TLV) SBO of SO waarbij instemming van PassendWijs noodzakelijk is. Hiervoor wordt een ronde tafel georganiseerd, experts vanuit SBO en SO worden uitgenodigd. • Dit geldt ook voor leerlingen die 4 jaar gaan worden en een passende onderwijsplek zoeken. Ronde tafel organiseren met betrokkenen van de voorschoolse voorziening, de reguliere school en PassendWijs. <p>Toelaatbaarheid voor speciale onderwijsvoorziening en arrangementen, waaronder een observatieplaats in SBO of SO. <i>Uit onderzoek is gebleken dat de leerling niet langer de juiste hulp kan krijgen op onze school. De directeur wordt op de hoogte gebracht.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plaatsing (tijdelijk) binnen een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs. De ib-er /directeur vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan (TLV). Ouders zijn hierbij betrokken • Als het samenwerkingsverband geen TLV afgeeft, gaat de school op zoek naar een andere passende plek voor de leerling. 		x	x	Ouder(s)/ verzorge(s) Bestuur Samenwerkingsverband PassendWijs (SWV) Gemeente SBO/SO VVE

Hoe werkt wat?

- Aanmelden bij (kinder)fysiotherapeut, logopedie, voor externe onderzoek organisatie (o.a. RID, Marant, Karakter, Riozorg, Kind en Meer, etc.) voor hulpverlening: Ouders vragen een verwijzing via de huisarts of bij voorkeur bij het zorgloket van de gemeente.
- Raadplegen kinderarts:
Ouders vragen een verwijzing via de huisarts.

- Aanvraag ondersteuning SWV:
Ib-er doet de aanvraag.
- Afspraken vanuit de gemeente, ronde tafel (het rondetafelgesprek):
Vastgelegde 'ronde tafel' met jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en orthopedagoog. *Iedere professional* kan een van tevoren geplande tafel initiëren. 14 dagen van tevoren geeft de professional aan de IB door dat een ronde tafel gewenst is. NB Er kan ook anoniem op initiatief van iedere professional gespard worden op deze vastgestelde datum. *De IB-er* stuurt 7 dagen van tevoren de uitnodiging aan alle betrokkenen en de ouders. In overleg met de ouders worden er mensen voor de ronde tafel uitgenodigd. Er wordt altijd een casusregisseur aangewezen. Leerkracht is aanwezig. Ouders zijn aanwezig. Er wordt een verslag gemaakt met de acties aan het einde van de ronde tafel. Dit verslag krijgen de ouders. Professionals uit de jeugdhulp nodigen betrokken leerkracht of IB uit bij LEJO, schakelteam etc. (Bij een verhoogd veiligheidsrisico of als er sprake is van complexe (gezins)problematiek. Gemeentes stemmen data af met de orthopedagogen van PassendWijs.

Bijlage 1: Schematische weergaven stappenplan/ondersteuningsniveau 's

Bijlage 2: Stroomschema Leerlingenzorg

